

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini,
ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris**

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Diaconvs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

quæ si verè ablata est formaliter, vel materialiter restitui debet.

3 **A**VDIENDUM alterius detractionem ex complacentia infamiae, mortaliter peccat. Secundò, etiam quòd nò malo animo audiat, tamen non corrigit detrahentem, neq; obuiat detractioni eū possit, & ex officio suo debeat. Tertio, quando potest, & tenetur obuiare, tamen non obuiat detrahenti, ex timore humano, vel verecūdia. Debe- mus enim famam proximi seruare in quantum possumus. Quarto si aduer- tit ex tali detractione, malum magnū venturum, & non obuiat arguendo, vel non præbendo autes, vel modo alio cum possit. In alijs autem casibus, communiter audire detractionem est veniale. Ex S. Tho. vbi suprà. Quarto, in sententia. & Caiet. ibi, suprà. Vnde quandoque audientes detrahentibus plus delinquant.

4 **D**ETRAHERE sibi ipsi, id est, se- ipsum infamare, ex genere suo peccatū mortale est, grauius quàm detrahere proximo, quia seipsum quilibet magis tenetur diligere, quàm proximum, nec excusatur quis à peccato mortali ob tormenta. Et si in iudicio hoc fiat, du- plicatur iniquitas, quia non solum peccat infamando seipsum, sed etiam mentiendi in iudicio, quod est men- dacium perniciosum, & mortale, se- cundum Caiet. suprà. Alij autem vi- dentur dicere oppositum, quòd quan- do infamat seipsum, et fugiat crucia- tus, non peccat mortaliter, quia non intendit seipsum infamare, sed cru- ciatus vitare, sicut qui occidit homi- nem inuasorem, vt se defendat, & hanc opinionem sequuntur Tabu. & Sil. ibi. Sed opinio Caiet. in summa vi- detur rationabilior. Nam semper mi- nus bona debemus exponere pro ma- gis bonis, sicut bona temporalia pro vita corporali. Cū ergo fama melior sit vita, & sanitate corporali, quia in- ter immortalia bona cōputatur, ideo præponenda est vitæ corporali. Nec est verum, quòd liceat se infamare, si- cut inuasorē occidere, nec est simile. Nam ille qui inuasorē interfecit, præ-

ponit vitam propriam vitæ proximi, quod est secundum ordinem charita- tis. Qui autem infamat se, præponit vitam corporalem famæ, quod non est secundum ordinem charitatis, & propter hoc prima opinio mihi ma- gis placet. Et quamuis sit licitum infa- miam pati, quando in aliorum detri- mentum non redundat, non tamen licitum est infamare. Aliud enim est pati, aliud inferre. Si verò se infama- uit mēdaciter, tenetur retractare, quia sicut tenetur alijs quando commodè potest, ita & sibi. Quomodo resti- tuatur fama, infra. Restitutio. §. 41. Magnam cautelam confessores adhi- bere tenentur, vt debito modo fama restituatur.

DIACONVS.

DIACONVS nō est minister ali- cuius sacramēti, sed aliquorum sacramentalium, sicut exorcismi, & expulsionis immundorum à diuinis. Thom. 4. senten. distinct. 5. a. 7. quol. 2. Ad ipsum pertinet euangelium præ- dicare, & legere in ecclesia. Thom. 3. parte. q. 67. a. 1.

2 **A**D diaconum non pertinet quasi ex officio proprio tradere sacramen- tum baptismi, sed in collatione huius, & aliorum assistere, & ministrare ma- ioribus. Thom. 3. parte. quol. 67. a. 1. & in capitul. perlectis. §. ad diaconū. 25. dist.

3 **D**IACONVS, & subdiaconus sunt ministri sacerdotis, sed ordinatē vnus sub alio, & subdiacono indicitur con- tinentia, ex statuto Gregorij, sic vt eis viui non liceat matrimonio antea con- tracto, sicut nec diaconis, neque sacer- dotibus ecclesiæ occidentalis. in capi- tul. ante triennium. distin. 31. Diaconus quoque Græcè, minister Latine di- citur, quia sacerdotis minister imme- diatus est.

4 **O**RDO subdiaconatus est primus ex sacris, qui nuda manu potest tan- gere sacra vasa, secundum Pe. de pal. & nullus eo inferior.

5 **D**IACONVS ministrat sacerdoti in sacramentis, prædicat, id est, legit euā- gelium in Ecclesia: declarare autem & hor-

& hosti ad sacerdotem pertinet, & non sine licentia episcopi potest predicare. in cap. ad ieiunius. 26. q. 1. & est proprius dispensator sanguinis. Christi in calice, secundum Arc. flor. & dicit S. Tho. 4. senten. dist. 13. q. 1. a. ult. quol. 2. quod adhuc hodie in quibusdam ecclesijs, sanguis per diaconum ministris altaris dispensatur, non autem corpus, quod etiam tangere ei non licet, quia non habet manus consecratas, nisi in necessitate, & de iussu episcopi, vel presbyteri. Imo in extranea necessitate, secundum Verner. quando scilicet presbyter est fessus, vel impotens, potest populo dispensare. c. diaconi 93. d. & ca. ita se, imo S. Tho. videtur velle, quod hoc possit presentare episcopo, vel presbytero, & iubetes, etiam sine necessitate. Peccarent tamen iubendo sine necessitate.

DIACONVS induitur vestibus sacris cantandum euangelium potest cantare, in choro non obstante c. in sancta Romana. 92. d. quia ad hoc quod quis incidat in illam censuram, requiritur quod sit cardinalis. Secundum, quod sit in ecclesia Romana, secundum gloss. ibi. Tertio, quod sit instantia, vel alias inhonesta causa faciat, alias non est locus poenae. Aliqui tamen dicunt, quod intelligitur generaliter de quolibet diacono, per d. c. in sancta Romana: quia loquitur generaliter, & in omni ecclesia, sed lex text. patet, quod tantum intelligitur in Romana ecclesia iuxta d. c. censuram, in alijs autem consuetudini stare.

DIGNITAS.

DIGNITAS ecclesiastica dicitur administrationem rerum ecclesiasticarum cum iurisdictione, etiam in modicis causis, secundum Per. de Anch. in c. l. dignitatem de preben. Intelligitur in foro contentioso. Unde quilibet rector, seu prior ecclesie collegiate, dicitur habere dignitatem, ut not. Pau. in elem. 1. de elect. & domini de Rota decisione. 166. & talis strictus, & proprie dicitur prelatus ea. cum ab ecclesiasticis de of. ordi. Et ad hoc quod aliqua sit dignitas, quae includatur in

constitutione. capi. multa de preben. requiritur quod sit perpetua, vel possit esse perpetua, sicut prior in religione. Text. in cap. 1. de consuetu. lib. 6.

QUAMVIS vicarius episcopi non sit in dignitate, de qua intelligitur dicta ca. multa. tamen est in tali dignitate, ut possit esse conservator, & delegatus Papae supra, Conservator. §. 1. sed quid de prioribus, qui secundum bullam Iulij 2. non possunt durare nisi per biennium, nunquid possunt esse conservatores, cum non possint esse perpetui? Tab. dicit quod sic, de vicario Episcopi. Gemina. in ca. nullus de elec. 6. idem dicit.

AD dignitates appetere, vel quærere liceat, not. Omnes dignitates videntur ad tria genera reduci. Nam cum omnis dignitas habet annexum honorem, vel habeat honorem precise sine administratione, & iurisdictione ut militia in seculo, & status in clero, & hæc potest appeti sine peccato, si non moratur, & propter aliquem bonum finem appetatur, secundum Thom. secunda secundae q. 131. Aut honorem habet & administrationem precise, ut thesaurarius Regis, & ecclesie syndicus, & hanc licet appetere ab eo, qui idoneus est ad talem dignitatem, & bono fine, ut ad sustentationem suam, vel aliorum utilitatem. Aut habet honorem, iurisdictionem, & administrationem: sicut Rex, iudex, & Prelatus, & sic hæc sit secularis, licet appeti modo debito, ut propter utilitatem reipublice, si scit se habere hæc tria, videlicet amorem reipublice, potentiam, & virtutem, & iustitiam. Si vero sit ecclesiastica cum iurisdictione, & animarum cura, ad quam nullus est dignus, nisi ex Dei gratia, quam nullus scit se habere non licet quærere, nec etiam appetere etiam ad bonum finem, quia tamen aliqui tenent, quod non tantum licet appetere hoc, sed etiam procurare, vide supra amplius, Beneficium. §. 37. 38. 39. Vbi citatur opinio Caieta. Item supra Cathedra. §. 1. & 2. An huiusmodi officia vendi possint, infra Officium. §. 1. dominus. §. 10. An liceat mutare dominum pro huiusmodi offi-